



## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum**

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

**Lanuza, Jerónimo Bautista de**

**Antverpiæ, 1649**

§.10. Prædictum confirmatur historijs notatu dignis SS. Iacobi & Martiniani Anachoritatum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

33 fessario dispositio. Si mihi obeditis & estis ita  
34 subiecti, pro ve ostenditis, hanc probate sub-  
35 missionem & obedientiam: primò tollite ca-  
36 pita filiorum impiissimi Regis Achab, & tunc  
37 redite ad me, vt vos absolvam. Capita pecca-  
38 torum tuorum, tollite occasiones illas ex inte-  
39 gro & omnes quidem auferre, vt nec vna rema-  
40 neat: & hoc modo discemus vtrum vera fuerit  
41 vestra submissio, doloreffica, nec ficta & cari-  
42 tentia. Vade & abige mulierem, quam tu ha-  
43 bes liberam dispositioni ad scelera, quibus Deū  
44 offendis: omnino tolle eius domus ingrellum:  
45 male parata restitue quæ contractibus iniquis &  
46 vsuris tibi comparasti. famam illi restitue, cui  
47 illam detractor abstulisti, expelle rancorem, &  
48 molam, quæ ferues in fratrem tuum, voluntate.  
49 Hoc peccati caput est; illud radicibus eucl-  
50 les & venite ad me, donec Confessario in hoc  
51 pleuē sit iustificatum nequaquam impertiat ab-  
52 solutionem.

§. 10. Prædictum confirmatur historijs notatu  
dignis SS. Iacobi & Martiani Anachori-  
tatum.

16. **H**inc SS. Patres damnarunt religiosos il-  
los & Ecclesiasticos frequentantes com-  
municationem cum mulieribus, quique  
volebant illis cohabitare tractatus conscriben-  
tes particulares: quod *fœmina virum non cohabi-*  
*teret*: vt patet in D. Chrystostomo Cypriano, D.  
Augustino, D. Ambrosio & rationem dat D.  
Greg. Nazianz. in quibusdam versiculis à se  
compositis.

Refert  
Nicetas  
in Annot.  
ad illum  
tract. Ex-  
hortat. ad  
Virgin. p.  
278.

*Nec tutū est raxide stipulam coniungere flamma*  
*Nec tuta est Monacho in uia puella viro.*

Alioquin recurreret hic miraculū Moysi de ru-  
bo ardenti & non combusto. Ne mihi obieceris:  
sanctus est, in oratione frequēs carnis suæ mor-  
tificator: nec enim illam tam asperè mortifica-  
uit atque Apostolus, nec erit illi sanctitate cõ-  
par, nec tanta gratiarum affluyt abundantia, qui  
tamen timore percellitur perpetuo, qui licet  
occasio nes subterfugeret, dum tamen minus co-  
gitat, ardorem sensit concupiscentiæ quo nimis  
torquebatur, quoq; diabolus eum perdere cona-  
batur. *Video alicui legem in membris meis repu-*  
*gnantem legimentis mea &c. simulacrum carnis*  
*meæ qui me colaphizat.*  
Mira sunt & obstrepēda, quæ legimus in histo-  
rijs Sanctorum & Monachorum quos stricte

ma mortificatio reddidit celeberrimos. ex qui-  
bus Deus voluit docere nos, quã vt cre cautio-  
ne debeamus. Mortificationem intellige D.  
Iacobi Anachorite, cuius historiam conscribit  
Simon Metaphr. vir hic Sanctissimus calcato  
mundo, in speluncam se abdidit, in qua quin-  
decim perēgit annos in solitudine, asperimã  
penitentia & continua feruens oratione: tantas  
hic à Deo meruit gratias, vt non vulgaria  
passim ederet miracula, constans in hac vi-  
uendi regula 30. perstitit annis & pro sanctita-  
tis incremento, crescebat & signorum multi-  
tudo, ad stuporem totius vniuersi. Occupa-  
uit diabolus corpus puellæ cuiusdam longè  
inde distantis, & sæpe licet exorcismis ad exi-  
tum compelleretur, nullatenus tamen voluit  
obedire: sed multis post diebus cepit cacada-  
mon monachum illum sanctum inclamare,  
quasi ille esset, cuius solius sanctitatem veteretur,  
interim non nisi ruinam eius, casumque  
intendebat. Proponunt parentes filiam ad san-  
ctum adducere Anachoritam, vt de facto ad-  
daxerunt, quo rogante pro illa & insufflante  
contra Satanam ad excessum eum compulit:  
puella liberatur, & ipse de hoste triumphat,  
ostendens plus se posse vnico oris flatu: quàm  
tota inferni potentia. Parentes autem veriti  
diaboli regressum in filia suæ corpus, obnixè  
rogarunt, vt ad maiorem securitatem apud  
illum biduo vel triduo remaneret. Preces co-  
rum admisit vir sanctus: sed quam primùm  
illa solus cum sola morabatur, mouit illi dia-  
bolus bellum adeo crudele media puella pul-  
chritudine: vt continuo flammam in eo suc-  
cenderit concupiscentiæ, vt Dei timoris obli-  
tus suamque postponens caritatem, omnem  
suam perdidit vitæ sanctitatem: etenim  
puellam ad illicita prouocat, & cum illa stu-  
prum committit; illicò diabolus, quem ex  
hac parte prostrauerat, redit, vt ex altera illum  
bello laceſſat: proponit illi honoris sui iactu-  
ram, nisi iam violatam interficiat, diceretque  
parentibus filiam requiritibus, quòd illa iam  
pridem discessisset. Occidit illam, & sepeliuit:  
iterum recurrit malignus ille spiritus, & ad la-  
queum excitat desperationis criminis illi obli-  
ciens enormitatem qui dum de primo peccato  
penitere debuisset, alterum addidisset multo  
turpius, idque ita viuaciter, vt ad extremum  
illum compulerit desperationis; iamque iacta  
fuisse ales, nisi faustissimo omine monachum  
ostendisset, à quo ad penitentia lamenta  
prouocet

Exemplū  
de Iacobo  
Anachori-  
ta.  
Apud Sal-  
rium To-  
1. 28. l. au.  
p. 737.

SSS a prouocet



prolocutus hæc tantò arripuit seruire spiritus, ut reliquum vite tempus sepulchro conclusus inter ossa mortuorum lacrymis lotuique consecravit. Ut fufius diximus die Louis præterito. Eia age, tuæ fide mortificationi, & innitere virtuti: cum videas quàm paruum ex illa subsidium habuerit ille, qui 30. annos eiusdem impenderat exercitio.

**¶ 27** Nec minus admirandum quod alteri sancto contigit monacho Martiniano, pro ut legimus ex Metaphraste, Proximè ciuitati Cæsarea de S. Palestina mons adiacet, in quo plures viuabant Monachi eremicola, ad hæc se recepit solitudinem vir ille pius, in qua ad tantam adfocendit sanctitatis eminentiam ut mundum **To. 1. 13.** in sui raperet admirationem Multimodis illum **Februar.** diabolus est aggressus, nunc assumptâ serpentis formâ: nunc leonis, modo horrendo strepitu, modo visionibus execrandis, quem semper monachus ille exhibendo superauit: tandem proponit diabolus illum per mulierem impugnarè: hæc ut audiuit sanctissimi viri præconium, sic ait: nihil hoc vos moueat, quidquid de illo spargitur, si namque in aciem ego prodiro, confestim illum supplantauero. Quid miramini aut illa, quod palea non aduratur si procul abest ab igne? *Scitis omnes, quod si non sit ignis conuulsum non uritur sed si ignis propositio sancti manserit incombuissimum; hoc est admirabile, & magnificandum.* Quid terò egit hæc mulier, ut per eam diabolus? vilioribus & laceris induitur, caput cilicio obteggit, fune cingitur, & perâ accipit, cui cultiores includit vestes & monilia, quibus se cõponere pro more habebat, ad primâ noctis vigiliâ egreditur ciuitate, vehemente irruente tempestate & pluuia, ad speluncâ confugit sanctiss. Monachi, alius illi in clamat, tristisque gemitu viri cõiurat pietatè. Miserere mei serue Dei, tua non sinat clementia, ut foris sola pernoctem feris pabulû, & esca leonibus, à via aberrauit, quo diuertâ, ignoro, tuâ obiector charitatè, miserere mei. Timuit vir sanctus & hæc dubius, aiebat: quid facturus sum? aperiâne vel non? si aperuero, castitatis incurrà periculû; & charitatis si nõ aperuero: scio quid acturus sum, me Deo cõmittam ut ille me à malo custodiat: mulieri ostiû patefecit, videt illâ, & quo ad exteriora conspexit aquâ pluuiâq; persusam, igit illi construit, ficus tradidit, atq; soror charissima, hic subsiste: non enim tecû morabor, aberge pluuiâ & manè proficitceris quo factò ad cubiculû illâ secessit interiori obfirmatâ firmiter

ianuâ. Illico diabolus illum aggreditur, mulierè illi representat ibidem pernoctatè, totaq; nocte grauioribus vrget tentationibus. Acre fecit periculû: etenim mulier sola ad ignem refidens eductas de cistula ornatiore affumpserat vestes, cultumq; elegantiore, ita ut prodians de cubiculo monachus illum excitatorem mutatâ vidit, & forma speciosissimâ admiratur. Quid hoc ò mulier? ò Domine mi, blanditur illa, notum tibi sit, me tui languere concupiscentiâ, hæc etenim me prouocauit ut huc accurrerem te quaesitura his illum cepit blanditiis pellicere, & verbis mulcere adulatorijs, ita ut confestim illum euerterit: iamq; sui ruinam propulerat, sed ait: hic modicum expecta, cum enim, iam Deo defecerim, nolim tamen inter homines honoris mei pati naufragium confluxus soler hic esse hominum multo, patere, ut videam num aliquis circum cursu compareat.

Prospectû prodit, & ecce hæc quâdam miraculosa occurrit illi Deus, peccati proponens, grauitatè, in quod iam labi dectuerat, quid breui illa delectatione amitteret, idque tam efficaciter: ut assumptos quosdâ samentorum manipulos illos introtulit, igni iniecerit & detrahit sibi calcem inter flâmâs medius steterit, sic mulierem allocutus: heu mulier flammæ illæ, quæ pectus meum accenderit non minori virtute extinguntur, quam illa hois ignis, in quo mihi pedes & corpus exuro, & ad se conuersus, aiebat: ò Martiniane, perpende nom ignè hunc vel breui quidem spatio valeas sustinere: si vires tibi deficiant, quibus alijs ardorem perferes inferni sempiternum? vade, curre, apage, mulier: de his etenim non egrediar flammis, nisi tu te meis proripueris oculis, & quandoquidem hæc in me videris, ad similes tu convertere penitentia luctus quales & ego ex hoc tempore sum assumpturus: obstupescit mulier, & à Deo illuminata abiit Ierusalè, ingreditur monasteriû, in quo reliquos vite dies lamentis consecrauit: vocabulo Zoe dicebatur. Perpende quâ ratione in talibus tu sis, securus occasioibus, si tã turpiter lapsus est vir, prodigium sanctitatis.

Verum hic non subsistit diabolus, nec arma proiecit, sed Dei vir ex casu præerito perterritus & contritus & semperustus foras prodians de similibus sibi prouidere studens periculû, solitudinè petiit, in qua nullis posset intueri mulieres, montem ascendit altiore, cuius prospectus erat in mare, sibi persuadebat diabolus omnia arma sua esse superata & contrita, nisi mulier



lier adesse: quocirca & altero bello, & altera virum aggreditur femina; hoc in monte vit degebat solitarius, oculos in mare despicens; & ecce inopinatio nauim intuetur tam furiosa iactatam tempestate vt ad petras collisa naufragio perierit, omnibus illis submersis, quos nauis concluderat, vnica muliere excepta iuniore formosiore, quæ ad petram delata, & sursum Dei virum conspiciat, his verbis eius implorat clementiam: serue Dei altissimi succurre mihi, vitæ meæ tibi pater periculum in manibus tuis salus mea, vita mea, remedium meum: auxiliarem, amabo, prorrige dexteram: non tua patiar misericordia in conspectu tuo pelagi fluctibus me miseram absorberi: parce mihi, parce tibi Deus. Virum Dei graui licet videre conflictu agitarum: nam ex vna parte discrimen attendebat, cui illa mulier exponebatur, si debitam non exporrigeret manum: ex altera verò illud, cui seipsum exponebat, si eam periculo ereptam secum deduceret, ad Deum suppliciter recurrit: heu Domine mi, prateritus me docet casus, quam parum mihi liceat in presentia confidere. Quid agam? si illi subuenioro & eam maris fluctibus eripero quibus mergitor, alteri me expono periculo multo grauiori: si me negligente illa perierit, in Dei iudicio hanc à me repetent animam, & huius vitæ perditæ reus sistar: quia cum posuerim illam liberare, tamen noluerim. Determinat illi succurrere, & dare manum, marisque vadis eripere, sicut de facto illam eduxit & in cellam ad montis cacumen se recepit, porro dixit illi: dilectissima soror: *Ignis cum sereno nequaquam bene conuenit, non possum ego, & tu simul esse.* Hoc agendum est, tu hic reside, en panis frustum, quod mihi seruaueram à naua delatum, qui de bimestri in bimestre huc appillie: hic tu morare donec ille veniat, qui te saluam abducet; ego mihi studeo prospicere: quo dicto se signo crucis muniens, Deoque commendans in mare præcipitem dedit: sibi persuadens in mari se fore securiorem, quam in terra comite muliere: eodem memento duos Dominus misit delphinos, qui in humeros susceptum in altum mare deduxerunt, vsque dum mulieris effugeret oculos, & ad pelagi litus inde longè distitum saluum statuerunt: in terra iam constitutus vir Dei, aliud vitæ genus inchoauit, ita vt liber ab his vineret occasionibus, sibi in his nequaquam fidens, aut securum se arbitrat.

Factum mirabile & quamuis inter illa nomen retur, quæ nos conuenit magis admirari, quam imitari, tamen intelligere debemus illum hoc fecisse singulari motum impulsu Spiritus sancti quò seclero illicitum erat ei, sicut & Samsóni super seipsum templum deuoluere, & ipsi D. Apolloniz se ignibus iniicere. Hoc autem nobis euidenter ostendit, quàm ex animo ille Dei seruus intellexerit, sibi non fore possibile moraliter loquendo viuere, manere, & esse vel paruo tempore, cum muliere iuniore & venustiore absque periculo suæ castitatis, & animæ manifestiori: quandoquidem credit nullam sibi aliam patere viam, quâ sibi consuleret nisi miraculum adeo prodigiosum quæteret, & à Deo postularet, quo custodiretur mitteretque illi subsidium, sese in mare præcipitando. Obiicies: videtur sanctus ille Deum tentasse, & voluisse miraculum illud fieri, quòd Christo diabolus persuadere voluit, vt speraret, seipsum de pinna templi præcipitando! quod Angeli subuenirent eum recepturi & sustentaturi: nam hoc Dominus declarauit esse tentare Deum: Respondeo ex præfata doctrina Augustini, quòd secundum sanam doctrinam, tunc homo tantat Deum quando poscit miraculum in eo, cui ipse viâ potest ordinariâ subuenire: non autem quando hoc sperat: quia videt nullum aliud sibi remedium adesse, quo se eripiat nisi Deus miraculoso quodam illi subueniat prodigio. Christus de pinna templi poterat descendere, nullo adhibito miraculo, verùm sanctus ille credidit absque miraculo se sibi non posse prospicere, in tali occasione constituto: & redidit, quod maius longè miraculum à Deo peteret, sperando, quod suam conseruaret castitatem in hac occasione, quam sperando quod vitam sibi conseruaret medijs fluctibus expositam: ecce qua de causa hoc censeret ille impossibile: quandoquidem credidit esse facilius non mori se præcipitatum in pelagus, quàm animam non perdere & castitatem, cum solus esset aliquo tempore cum muliere formâ elegantiori. Hic considerandum, quo fundamento nitantur sancti, dum dicunt: quanto tempore tibi detines occasionem tantò & inaherere vitæ peccato, illique minime valedicere.

Celebris est illa sententia D. Hieronymi: *Ne mo mortaliū iuxta viperam securos somnos capit.* D. Hier. S. III; quæ

III. Factum hoc excurritur.

IV.



Dissuadet  
mulieru  
cōtuber  
nium.

qua de se non percutias, cordis sollicitas, & si viri-  
bus suis confidens à vipera mortifero morsu  
pungeretur non esset admirandū: quia non est,  
quod admiremur eum qui negligens & suo ro-  
bore confidens non veretur iuxta viperā obdor-  
mire ab illa mordeatur, & morsu quidē mor-  
tifero, quinimo contrariū magnā moueret ad-  
miratiōe, quia multū hic est quod admiremur,  
quod serpens habens quē mordeat, illū omittit  
impugnare: *Tutus est perire non posse qui iuxta  
periculum non perijisset.* Quid sic illi erimi-  
colæ tot irascētis annis in penitentia, & acti-  
bus mortificationis, continuis vigiliis, seruidis  
orationibus, obtentis à Deo tot donis nihilomi-  
nus ad minimā occasiōe illis oblatam corruat,  
& hoc tantillo quidē tempore quo illi inhæret,  
quid tibi sperandū luxuriose, delicatole, profa-  
ne, qui quid sit penitentia, ignoras, quid disci-  
plina, quid ieiuniū, quid vigilia, tot occasiōni-  
bus exposito & continuo à detento cōuersatione,  
potius imū cum, ut aliis diximus, multo sine flā-  
ma in te frequentiores quas conicit cōcupiscea-  
tia, quam in pio clerico, in iusto Religioso, &  
monachosolitario. Satis conuenienter his exē-  
plis applicari possunt verba D. Greg. scribētis  
præsidi quem ipse defensorem vocat Ciciliæ  
nomine Romano, & aliis quibus stricte iniuu-  
git ne permittant, quod aliqui Ecclesiastici co-  
habitent mulieribus: ad hoc refert de S. August.  
exemplum, quod nec domi suæ propriæ sororis  
permitteret cōhabitationē dicē: quod quamuis  
ab ea non timeret, tamen non securus esset ab  
illis, quæ eam visitarent. *Legitur quod B. Aug.  
nec cum sorore habitare consueverit, dicens qua  
cum sorore mea sunt sorores, mea non sunt, & ad-  
dit, quod nos iustitue possit & docere huius  
Doctore cautela sanctissimi. Dedit ergo viri  
cautela magna nobis debet esse instructio, nam  
in causa præsumptionis est quod fortis pauci mi-  
nui validum non timere. Fuge periculum: nam illis  
implicitus, vires tibi quibus prosperè excedas,  
deficient: quandoquidem Christus, qui in seipso  
adeo securus erat, ipse ea fugiat, quæ sibi mortis  
offerebantur, & de Iudæa se proripiat, nec in  
eam velit remeare quia mortem eius ibidem  
Iudæi machinabantur.*

D Hier.  
Epist. 47.  
Tom. 1.

Hom. 18.  
21. 32. &  
segg.  
D. Gre.  
Li. 7. E-  
pist. 10.  
Epist. 30.  
V.  
Simili-  
ter &  
D. Gre.

§. II. Nō voleat in Iudæā ambulare. Fugit  
Christus: quāvis enim mori optaret, hac ta-  
men nō erit nisi horā à Patre præstituta, nos  
doctes qualiter opera nostra bona faciamus.

**V**ltimā tandē assignemus secessus Chri-  
sti in Galilaam rationē ob quā mortem  
fugiat, quam illi in Iudæā intentabant,  
Quia quærebant eum Iudæi interficere: & hanc  
esse dicimus quia nondū venerat hora eius illā  
Patre moriēdi præstituta, Fatemur quidē quod  
Christus eo animo mortem optaret, quo salutē  
nostrā desiderabat & redemptionē, sed quia illā  
patiebatur, quo celesti Patri obediret illi; per-  
placeret: *Vt cognoscat mundus quia diligo Patrem  
& sicut mandatum dedit mihi Pater sic facio,*  
moras trahit vsq; dum veniat hora à Patre sibi  
designata, Anhelus iacet infirmus, si nimia ex-  
æstuat, prescribit illi medicus, ut tali hora po-  
tum sumat, quia sæpe saluti conducit infirmi  
febris affluant, si plenum aquæ hauriū tem-  
pore sumat opportuno, Quis non videat deside-  
riū, quo flagrat bibedi, & angustias quibus aq̄  
exoptat, ut videatur eius anima post illā sibi  
quā primū illam audit nominari, aut vi-  
detur calicē illi deferri aq̄, & ait nequaquā Do-  
mine mi, illā se pone, an ergo illam cōsidera-  
bas? utiq; summo opere: etenim siti morior: sed  
mihī tempus est à medico designatū, quo potū  
sumā, ut mihi sit salutē & quamdiu illud non-  
dū venit, coarctabor & anhelabo donec veniat,  
& me ipsum nuoc mortificō, potum aq̄ non  
hauriendo.

O Christe sanctissime infirmus es nō tuis in-  
firmitatibus, sed quia nostras in te suscepisti, ve-  
re languores nostros ipse tulisti, & dolores nostros  
ipse portauit. Pater æternus velut expertissimus  
medicus in saltem nostræ remēdiū efficacē or-  
dinavit hauriū illum prægrandem aquarū præ-  
sionis eius horāq; signavit & disposuit. Ne cre-  
dideris, mortē Christi fuisse sortitū, nec quādo  
eam voluerunt infirmi, sed eā horā, quam Do-  
minus decreuerat, ita celebri, & toties in sacra  
pagina repetita, Nemo negat horam à Deo cū-  
ctis dispositam esse mortalibus. Breues dies ho-  
minū sunt, numerus mensū eius apud te est. Cō-  
stituis terminas eius, qui præteriri non poterunt.  
Omnium filiorum Adā mortis decreuit horā,  
Mauri, Arabi, in fidelis, nā cum talis esset per-  
fidus ille Rex Baltaſar scriptam illā cōspexit  
magis

28  
Christus  
fugit,  
quia uo-  
lens ve-  
nerat ho-  
ra eius.

Joan. 14.  
11.

Qua ra-  
tione  
Christus  
mortem  
fugit, cū  
eum tan-  
topere  
desidera-  
ret.

11.  
Simili-  
tudo.

1sa. 53. 4.

1ob. 14. 3.